

Έγγραφο συνόδου

B9-0176/2024

11.3.2024

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ

εν συνέχεια δήλωσης της Επιτροπής

σύμφωνα με το άρθρο 132 παράγραφος 2 του Κανονισμού

σχετικά με την επιστροφή του εθνικού θησαυρού της Ρουμανίας που οικειοποιήθηκε παράνομα η Ρωσία (2024/2605(RSP))

Nicolae Ștefănuță, Francisco Guerreiro, Henrike Hahn
εξ ονόματος της Ομάδας Verts/ALE

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με την επιστροφή του εθνικού θησαυρού της Ρουμανίας που οικειοποιήθηκε παράνομα η Ρωσία (2024/2605(RSP))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη τα προηγούμενα ψηφίσματά του σχετικά με τη Ρωσία,
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 167 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ),
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 3 παράγραφος 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ),
 - έχοντας υπόψη τη Σύμβαση της Χάγης του 1954 για την προστασία των πολιτιστικών αγαθών σε περίπτωση ένοπλης σύρραξης,
 - έχοντας υπόψη τη σύμβαση της UNESCO του 1970 σχετικά με τα μέτρα για την απαγόρευση και παρεμπόδιση της παράνομης εισαγωγής, εξαγωγής και μεταβίβασης κυριότητας των πολιτιστικών αγαθών,
 - έχοντας υπόψη τη σύμβαση της UNIDROIT του 1995 για τα κλαπέντα ή παρανόμως εξαχθέντα πολιτιστικά αγαθά,
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 132 του Κανονισμού του,
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι, το 1916, ο εθνικός θησαυρός της Ρουμανίας απειλείτο από τις κεντρικές δυνάμεις και οι εκπρόσωποι της ρουμανικής κυβέρνησης και της Εθνικής Τράπεζας της Ρουμανίας υπέγραψαν πρωτόκολλο με τη Ρωσία στο οποίο καθορίζονταν οι όροι και οι προϋποθέσεις για μια πρώτη αποστολή μέρους του εν λόγω εθνικού θησαυρού στη Μόσχα για φύλαξη· λαμβάνοντας υπόψη ότι το πρωτόκολλο αυτό αναφέρει ότι ο ρουμανικός θησαυρός ήταν «υπό την εγγύηση της ρωσικής κυβέρνησης όσον αφορά την ασφάλεια των αποστολών, την ασφάλεια της κατάθεσης και την επιστροφή στη Ρουμανία»· λαμβάνοντας υπόψη ότι το 1917 ακολούθησε μια δεύτερη αποστολή και συνοδευτικό υπογεγραμμένο πρωτόκολλο·
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο όρος «εθνικός θησαυρός» αναφέρεται εδώ στο απόθεμα χρυσού της Εθνικής Τράπεζας της Ρουμανίας, αποτελούμενο από ράβδους χρυσού και σπάνια νομίσματα, καθώς και πολιτιστικά και καλλιτεχνικά αγαθά που αποτελούν μέρος της εθνικής κληρονομιάς της χώρας·
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο συνολικός εθνικός θησαυρός που τέθηκε νόμιμα υπό ρωσική φύλαξη περιλάμβανε 91,5 τόνους καθαρού χρυσού που ανήκε στο απόθεμα της Εθνικής Τράπεζας της Ρουμανίας, βασιλικές συλλογές κοσμημάτων και σπάνιων νομισμάτων, καθώς και περιουσιακά στοιχεία πολιτιστικής και ιστορικής σημασίας, όπως κρατικά αρχεία, έγγραφα, πολύτιμα ιστορικά χειρόγραφα, ζωγραφικούς πίνακες πολιτιστικής κληρονομιάς, σπάνια βιβλία και συλλογές πολλών δημοσίων και ιδιωτικών ιδρυμάτων

που καλύπτουν πάνω από πέντε αιώνες ρουμανικής ιστορίας·

- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Ρωσία έχει αρνηθεί έκτοτε να επιστρέψει πλήρως τον εθνικό θησαυρό στη Ρουμανία, παρά τα όσα ορίζονται στα υπογεγραμμένα πρωτόκολλα· λαμβάνοντας υπόψη ότι η επιστροφή του οικειοποιημένου εθνικού θησαυρού της Ρουμανίας έχει σημαντική πολιτιστική, ιστορική και θεσμική σημασία για τον λαό της Ρουμανίας·
- Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Ρωσία διεξάγει παράνομο, απρόκλητο και αδικαιολόγητο επιθετικό πόλεμο κατά της Ουκρανίας από τις 24 Φεβρουαρίου 2022, σε μια κατάφωρη και πασιφανή παραβίαση του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών και των θεμελιωδών αρχών του διεθνούς δικαίου·
1. καταδικάζει τη Ρωσική Ομοσπονδία για παράνομη οικειοποίηση και εκ προθέσεως παρακράτηση του εθνικού θησαυρού της Ρουμανίας κατά παράβαση των συνοδευτικών εγγράφων πρωτοκόλλου και των νομικών εγγυήσεων επιστροφής, όπως υπογράφηκαν τόσο από τη Ρουμανία όσο και από τη Ρωσία το 1916 και το 1917·
 2. τονίζει τη νομισματική και πολιτιστική αξία των τεχνουργημάτων που απεστάλησαν στη Ρωσία για φύλαξη λόγω των κινδύνων που αντιμετώπισαν κατά τη διάρκεια του Πρώτου Παγκοσμίου Πολέμου· επισημαίνει ότι, ενώ η πλειονότητα των πολιτιστικών, καλλιτεχνικών και αρχαιακών αγαθών επιστράφηκαν στη Ρουμανία το 1935 και το 1956, οι εκκρεμείς 91,5 τόνοι καθαρού χρυσού, μέρος του αποθεματικού της Εθνικής Τράπεζας της Ρουμανίας, δεν επιστράφηκαν ποτέ από τη Ρωσία παρά τα πρωτόκολλα που υπογράφηκαν κατά τη μεταβίβαση του θησαυρού στη Ρωσία· σημειώνει ότι το συνολικό ποσό του ρουμανικού καθαρού χρυσού που έχει κατατεθεί στο Κρεμλίνο έχει σήμερα συνολική αξία άνω των 5,5 δισεκατομμυρίων EUR·
 3. σημειώνει τη σύσταση της Μικτής Επιτροπής Ρουμανίας-Ρωσίας το 2003, η οποία αποτελείται από εμπειρογνώμονες με εντολή να διευκολύνουν τις συζητήσεις και τις προσπάθειες για να επιτευχθεί η επιστροφή του εθνικού θησαυρού· εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι οι συνεδριάσεις της εν λόγω επιτροπής που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια των ετών που ακολούθησαν, και πιο πρόσφατα το 2019, δεν κατέληξαν σε συμφωνία των μερών για την επιστροφή του θησαυρού· σημειώνει ότι η Ρωσική Ομοσπονδία, και πριν από αυτή η ΕΣΣΔ, δεν έχουν ποτέ αναγνωρίσει επίσημα ότι ο θησαυρός ανήκει στη Ρουμανία και θα πρέπει να επιστραφεί·
 4. καλεί τη Ρωσία να επιστρέψει στη Ρουμανία το υπόλοιπο του εθνικού θησαυρού της Ρουμανίας, όπως μεταφέρθηκε το 1916 και το 1917, σύμφωνα με τις διατάξεις των υπογραφέντων πρωτοκόλλων, χωρίς καθυστέρηση·
 5. υπογραμμίζει ότι ο παράνομος, απρόκλητος και αδικαιολόγητος επιθετικός πόλεμος της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας έχει αλλάξει ριζικά το πλαίσιο εντός του οποίου μπορεί να συζητηθεί και να καθοριστεί η πολιτική της ΕΕ έναντι της Ρωσίας, συμπεριλαμβανομένων των διπλωματικών σχέσεων· σημειώνει τη δυνατότητα να συμπεριληφθεί η έκκληση για την επιστροφή του εθνικού θησαυρού της Ρουμανίας σε ένα μελλοντικό θεματολόγιο για την επανέναρξη των σχέσεων ΕΕ-Ρωσίας όταν η Ρωσία θα έχει εκπληρώσει τις απαιτήσεις για εξομάλυνση των σχέσεων με την ΕΕ, και κυρίως τον πλήρη τερματισμό όλων των στρατιωτικών της δραστηριοτήτων στην Ουκρανία και την άνευ όρων απόσυρση όλων των δυνάμεων και του στρατιωτικού

εξοπλισμού της από ολόκληρο το διεθνώς αναγνωρισμένο έδαφος της Ουκρανίας·

6. καλεί την Επιτροπή να στηρίξει τις ρουμανικές αρχές στη διερεύνηση νόμιμων οδών για να διασφαλίσουν την επιστροφή του εθνικού θησαυρού στη Ρουμανία χωρίς καθυστέρηση·
7. αναθέτει στην Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή, στον Αντιπρόεδρο της Επιτροπής/Υπατο Εκπρόσωπο της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας, στην Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης, στις κυβερνήσεις και στα κοινοβούλια των κρατών μελών, καθώς και στον πρόεδρο, στην κυβέρνηση και στο κοινοβούλιο της Ρωσικής Ομοσπονδίας.